

۲۰۱۷/۰۵/۳۰

آصف بهاند

«مگر خیل هنر تاوان وینم د خان»

خوشال پوهنه

اشعار

۱۱

د خوشال د ژوند په ټیټ و پاس کې تر ټولو ستر بدلون هغه وخت رامنځ ته شو چې دی د بیلابیلو دلایلو او دسایسو له مخې زنداني شو. زنداني کېدو د ده ډیر څه بدل کړل، ده هم د زندان له ترڅو تجربو نه ډیر څه زده کړل، حتی د ده د فکر په مسیر کې یې تر ډیره بدلون راوست؛ خو په هر حالت کې ده د هنر رسی پرېښوده، هماغسې یې ټینگه ونيوله او هره نوې تجربه د ده پر هنري ښکلا باندې نوې هنري اضافه وه، حتی د زندان ترڅې خاطرې هم ده د هنر په ژبه انځور کړې.

د خوشال پوهنې په دې برخه کې مې د خوشال د بند د دورې د دریدلي زړه یو څو ټنګې او نوې هنري تجربې انتخاب کړې دي، په څیر سره یې ولولئ:

راته درست د ډیلي شهر و بوستان
چې په کې وو باز، باقي، سعادت خان

په هغه زمان چې دوی له ما روان شول
بلا سخت یم چې یې نه مرم په هجران

چې د دیو له دیدنه نه محروم شوم
که رښتیا وایم زه اوس شوم په زندان

خیلخانه مې لکه باغ زه یې باغوان وم
څه عجب وبله جور وو، باغ باغوان

زمانه چې باغ باغوان وبله بیل کا
دا بیلتون په دواړه توکه دی خریزان

چې یو گل د هغه باغ ویني په سترگو
په باغوان باندې ښادي وي هر زمان

د مجنون څیره تصویر پر کاغذ کوره
زه هم هسې هډو پوست یم استخوان

په جهان کې هر څوک یو ځله په مرگ مري
زه یې مرگ مرم نه یو ځل زمان، زمان

په ناحق د اورنگزیب په بند باندې یم
خدای خبر دی په تهمت او په بهتان

د پاڼو شمیره: له 1 تر 3

زه په ځان کې گناه نه وينم په خدايزو
ولي نور خلک خبرې کا شان، شان

د گناه مي سر رشته نه ده مالومه
مگر خپل هنر تاوان وينم د ځان

لکه زه وم په راستيه په درستی کې
د مغول په خدمت نه و بل افغان

بادشاهانو لره ترس د زره بایده دی
مروت، غور رسي، عدل و احسان

څوک به چا لره په داد او په فریاد شي
چې په ظلم راضي مند شول بادشاهان

چې زما په خیلخانه په ولس وشول
وډې نه شي په هندو په مسلمان

چې د خپل پردي تمیز ور باندې ورک شو
بادشاهان د خپل دولت کاندې نقصان

اورنگ شاه بادشاه که تل کا هسي چاري
لکه اوس يې په لاس ونيوئ امان

یا سېر کال یا په بل کال به خلک واورې
چې جویونه شي د سرو وینو روان

زه لاڅه يم، نور به هم زما په رنگ کا
څو خاتان دي نوم په نوم د کوهستان

چې زره سوی په پلار په زویه باندې نه کا
د هغه به څه صرفه وي په جهان

له غروره هسي مست بيخوده لار دی
چې نظر يې هوري پاس دی په آسمان

د داخواه خواب لاتییه یا کوتک دی
په دربار چې يې غوغا کا داخواهان

وبه نه وايي چې ولي دا دي څه کړل؟
که په ملک يې قتل عام کاندې خانان

نه یو حرف د صوبه دار نه سل محضره
چې رقوم يې په خپل مهر کا قاضیان

رفتغي، بدې، رشوت، حمايت بويه
که څوک غواړي د خپل کار سر و سامان

د پاڼو شمیره: له 2 تر 3

د هر چا څخه چې دا څيزونه نه وي
په دربار به سر گشته گرځي حيران

طبيبانو ته هيڅ مه وايه خوشاله
قادر خدای به وکاستاد درد درمان

(د خوشال کلیات، د زاهد مشواڼي اوډنه، د ۲۰۰۵ کال چاپ، ۴۱۴ - ۴۱۵ مخونه)

د پاڼو شميره: له 3 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de
يادونه: دليکنې د ليکنيزې بڼې پازوالي د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولئ